

Primärvårdsnämnden
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen
Tandvård
Anna Hägglund

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2024-03-04

PVN 2024-0063

Primärvårdsnämnden

Yttrande över remiss – Betänkande Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:82)

Ärendebeskrivning

Primärvårdsnämnden har fått i uppdrag att svara på remiss – Betänkande Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:82)

Beslutsunderlag

Hälsa- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Remiss – Betänkande Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:82)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i folkhälso- och tandvårdsberedningen.

Förslag till beslut

Primärvårdsnämnden beslutar följande:

Primärvårdsnämnden antar hälsa- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande över Remiss – Betänkande Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:82) som nämndens yttrande och överlämnar det till Socialdepartementet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Regeringen beslutade den 5 oktober 2023 om ett tilläggsdirektiv till kommittédirektivet 2022:108.

Utredaren ska lämna förslag som bidrar till ökad kontroll över tandvårdssektorn för att komma till rätta med att oseriösa aktörer missbrukar det statliga tandvårdsstödet.

Uppdraget utvidgades med innebörden att utredaren ska analysera och lämna skalbara, ändamålsenliga och kostnadseffektiva förslag om hur tandvårdens högkostnadsskydd kan förstärkas för att mer efterlikna det i övrig vård och där äldre med sämst munhälsa prioriteras.

Det uppdrag som tilläggsdirektivet anger ska redovisas senast den 31 oktober 2024.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ställer sig Region Stockholm positiva till majoriteten av utredningens förslag till ökad kontroll över tandvårdssektorn. Utredningens förslag delas upp i tre huvudrubriker enligt nedan;

8.1 Villkor för att få bedriva tandvård som privat vårdgivare

8.2 Villkor för anslutning till Försäkringskassans elektroniska system

8.3 Villkor för och kontroll av utbetalning av statligt tandvårdsstöd

Överväganden

Region Stockholm saknar dock förslag på författningsändring i tandvårdslag (1985:125) motsvarande föreslagen ändringen 2 a kap. 1 § i patientsäkerhetslagen (2010:659) om att en privat vårdgivare inte utan tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg yrkesmässigt får bedriva verksamhet som omfattas av tandvårdslag (1985:125).

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar på nedan författningsändringar dvs

- ändring av tandvårdslag (1985:125)
- ändring av lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd
- ändring av lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen
- lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen
- ändring av patientsäkerhetslagen (2010:659)
- förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration
- offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)
- patientsäkerhetsförordningen (2010:1369)

Region Stockholm instämmer inte i det förslag om ändring av förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd dvs förslaget om att statligt tandvårdsstöd ska lämnas även om tandvården utförts av olegitimerad behandlare.

Region Stockholm anser det rimligt med ett år som övergångsperiod i stället för utredningens förslag på tre år.

8.1 Villkor för att få bedriva tandvård som privat vårdgivare

8.1.1 Tillståndsplikt för privat tandvårdsverksamhet ska införas

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

Region Stockholm vill lyfta vikten av att tydliggöra

- grunden för definition för de olika patientgrupperna,
- vilken kompetens som krävs för de olika patientgrupperna,
- vad som händer med tillståndet om definitionen, antalet eller ramarna av patientgrupperna förändras över tid,
- om en vårdgivare kan/ska få/ behålla tillstånd inom en patientgrupp om oegentligheter utförts inom en annan patientgrupp.

Region Stockholm vill lyfta vikten av tydlighet redan från början i Socialstyrelsens kommande föreskrifter.

8.1.2 Ansökan om tillstånd

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

Region Stockholm vill lyfta vikten av tydlighet redan från början i IVO:s kommande föreskrifter.

8.1.3 Återkallelse och omprövning av tillstånd

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

Region Stockholm vill lyfta vikten av att tydlighet redan från början, dvs 1 januari 2026, var/ hur regionerna ska anmäla till IVO om det finns anledning att anta att tandvårdsverksamhet bedrivs yrkesmässigt utan nödvändigt tillstånd eller att en tillståndshavares lämplighet för att bedriva sådan verksamhet kan ifrågasättas.

8.1.4 IVO ska få ta ut en avgift för ansökan om tillstånd

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

Regions Stockholm anser att det vore rimligt att IVO även tar avgift enligt 9.2.2 för ändring av befintliga tillstånd.

8.1.5 Brottsligt att bedriva tandvårdsverksamhet utan tillstånd

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.1.6 Beslut om tillstånd eller avgift ska kunna överklagas

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.1.7 IVO:s åtkomst till uppgifter

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.2 Villkor för anslutning till Försäkringskassans elektroniska system

8.2.1 Förekomst i vårdgivarregistret ska krävas för anslutning

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.2.2 Ärende om anslutning ska kunna vilandeförklaras vid misstanke om att verksamheten kommer att förbjudas

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.2.3 Avanslutning ska kunna beslutas i fler situationer än i dag

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.2.4 Skyldighet för IVO att lämna ut uppgifter ur vårdgivarregistret till Försäkringskassan

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

Region Stockholm anser att regionerna, för de regionfinansierade tandvårdsstöden, ska ha samma befogenheter som Försäkringskassan att inhämta uppgifter från vårdgivarregistret för att kontrollera att en verksamhet har rätt att bedriva tandvård.

8.2.5 Ansökan om anslutning ska vara elektronisk

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.2.6 Försäkringskassan ska få ta ut en avgift för att vara ansluten till det elektroniska systemet

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.3 Villkor för och kontroll av utbetalning av statligt tandvårdsstöd

8.3.1 Försäkringskassans utredningsbefogenheter ska utvidgas

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.3.2 Statligt tandvårdsstöd ska som huvudregel inte få betalas ut om behandlaren saknar legitimation

Region Stockholm instämmer inte i det förslag utredningen lämnar på författningsändring 3 a § förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd angående att utredningen föreslår att det ska lämnas statligt tandvårdsstöd även om tandvården utförts av någon annan i enlighet med 6 kap. 3 § patientsäkerhetslagen (2010:659) och föreskrifter om delegation som har meddelats i anslutning till den lagen.

Region Stockholm anser att statligt tandvårdsstöd endast ska få betalas ut till patient genom vårdgivare om behandlaren har legitimation.

Region Stockholms anser att det föreslagna undantaget omkullkastar hela meningen med kontroll mot Socialstyrelsens register för hälso- och sjukvårdspersonal (HOSP) vid ersättningsbegäran från det statliga tandvårdsstödet.

Region Stockholm ställer sig mycket frågande till hur en automatiserad kontroll mot HOSP vid ersättningsbegäran ska veta om tandvården utförts av någon annan i enlighet med 6 kap. 3 § patientsäkerhetslagen (2010:659) och föreskrifter om delegation som har meddelats i anslutning till den lagen.

Region Stockholm befävar att Försäkringskassan (FK) inte kommer ha de resurser som utredningen föreslår som åtgärd när olegitimerade behandlare fastnar i kontroll mot HOSP.

8.3.3 Försäkringskassan ska få inhämta uppgifter om legitimerad personal på medium för automatiserad behandling

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

Region Stockholm ställer sig dock frågande till hur förslaget är tänkt att samverka med förslagen i punkt 8.3.2, undantag från huvudregeln och olegitimerade behandlare.

8.3.4 Innehållande av ersättning när patientsäkerheten brister

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.3.5 Behandlare ska underteckna underlaget för beräkning av statligt tandvårdsstöd

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.3.6 Patientens medverkan

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.3.7 Regionernas verksamhet enligt tandvårdslagen och lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

8.3.8 Utbyte av uppgifter mellan IVO och Utbetalningsmyndigheten

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar.

Ikraftträdande och ekonomiska konsekvenser med mera

Region Stockholm instämmer med utredningens samtliga förslag på datum för ikraftträdande 1 januari 2026.

Treårig övergångsperiod för tillståndsansökan

Region Stockholm instämmer i de förslag utredningen lämnar om en övergångsperiod.

Region Stockholm instämmer med utredningens förslag på övergångsperiod men inte med längden på övergångsperiod. Region Stockholm anser att tre år är en alldeles för lång tid. Region Stockholm anser det rimligt med ett år som övergångsperiod dvs 1 januari 2027.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Region Stockholm instämmer med utredningens förslag på engångskostnad för tillståndsavgiften samt anslutningsavgift per mottagning.

Regions Stockholm anser att det vore rimligt att IVO även tar avgift enligt 9.2.2 för ändring av befintliga tillstånd.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget bedöms medföra oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget bedöms medföra oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget bedöms medföra oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Socialdepartementet